

1. معامله کلی

معامله بر امر کلی واقع می شود □ معامله صحیح است و مشتری می تواند جنس معیوب را به او برگرداند و جنس صحیح را از او بخواهد.

مثال: مشتری پنجاه کیلو برنج می خواهد و نوع برنج را نیز معین می کند. فروشنده هم پنجاه کیلو برنج به او می فروشد. چنانچه این برنج مغشوش باشد، با توجه به اینکه معامله بر پنجاه کیلو برنج کلی واقع شده است، نه بر این برنج خاص، و غش، در مصداق و فرد آن کلی انجام گرفته است، از این رو معامله صحیح است. لکن مشتری می تواند این جنس معیوب را بدهد و جنس صحیح را از او بخواهد؛ چون آنچه در ذمه بایع واقع شده و باید به مشتری بدهد، جنس سالم است نه جنس مغشوش. (مکاسب محرمه، ج ۲۴۴، ص ۲)